

Meldunek 6/B/01

o zachorowaniach na choroby zakaźne i zatruciach związkami chemicznymi zgłoszonych w okresie od 16.06 do 30.06.2001 r.

Jednostka chorobowa (symbole wg "Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych" ICD-10)	Meldunek 6/B		Dane skumulowane	
	16.06.01. do 30.06.01.	16.06.00. do 30.06.00.	1.01.01. do 30.06.01.	1.01.00. do 30.06.00.
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośl.odp.: ogółem (B20-B24)	5	8	37	35
Dur brzuszny (A01.0)	-	1	2	7
Dury rzekome A.B.C. (A01.1-A01.3)	-	-	1	-
Salmonelozy: ogółem (A02)	1288	1557	7905	9264
Czerwonka bakteryjna /szigelozja/ (A03)	1	2	35	42
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe: ogółem (A04)	165	194	2373	2822
Wiusowe i inne określone zakażenia jelitowe: ogółem (A08)	175	145	3179	2678
Biegunki u dzieci do lat 2: ogółem (A04; A08; A09)	690	661	8866	11498
w tym: BNO, prawdopodobnie pochodzenia zakaźnego (A09)	481	443	5407	7977
Tężec: ogółem (A33-A35)	1	2	9	5
Błonica (A36)	-	-	-	1
Krztusiec (A37)	108	79	1340	793
Szkarlatyna /płonica/ (A38)	362	364	4274	5935
Zapalenie opon mózgowych: razem	64	71	744	761
w tym: meningokokowe (A39.0)	2	-	60	57
wywołane przez <i>Haemophilus influenzae</i> (G00.0)	3	3	32	43
inne bakteryjne, określone i nie określone (G00.1-G00.9)	22	30	308	347
wirusowe, określone i nie określone (A87; B00.3; B02.1)	34	32	270	246
inne i nie określone (G03)	3	6	74	68
Zapalenie mózgu: razem	12	16	181	210
w tym: meningokokowe i inne bakteryjne: ogółem (A39.8; G04.2)	1	4	61	58
wirusowe, przenoszone przez kleszcze (A84)	2	5	10	13
inne wirusowe, określone (A83; A85; B00.4; B02.0; B25.8)	-	1	9	14
wirusowe, nie określone (A86)	6	4	61	85
poszczepienne (G04.0)	-	-	-	-
inne i nie określone (G04.8-G04.9)	3	2	40	40
Riketsjozy: ogółem (A75-A79)	-	1	-	1
Ostre nagminne porażenie dziecięce, łącznie z poszczepiennym (A80)	-	-	-	-
Ospa wietrzna (B01)	5658	6893	74431	87802
Odra (B05)	13	3	94	53
Różyczka: ogółem (B06; P35.0)	8561	2932	68256	35784
Wirusowe zap. wątroby: typu A (B15)	32	3	224	123
typu B (B16; B18.0-B18.1)	98	110	1158	1439
typu C (B17.1; B18.2)	97	62	971	1028
typu B+C (B16; B18.0-B18.1 + B17.1; B18.2)	9	5	67	71
inne i nieokreśl.(B17.0;B17.2-.8;B18.8-.9;B19)	12	14	117	170
Świnka /nagminne zapalenie przyusznic/ (B26)	931	944	7442	12191
Włośnica (B75)	-	1	20	7
Świerzb (B86)	384	325	7301	7818
Grypa: ogółem (J10; J11)	175	103	519260	1528699
Bakteryjne zatrucia pokarmowe: razem	1613	1653	9754	10821
w tym: salmonelozy (A02.0)	1288	1555	7868	9235
gronkowcowe (A05.0)	131	1	239	96
jadem kiełbasianym /botulizm/ (A05.1)	4	4	34	29
wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i> (A05.2)	-	-	1	1
inne określone (A05.3-A05.8)	3	1	63	76
nie określone (A05.9)	187	92	1549	1384
Zatrucia naturalnie toksycznym pokarmem: ogółem (T62)	6	-	22	11
w tym: grzybami (T62.0)	6	-	16	11
Inne zatrucia: ogółem (T36-T60; T63-T65)	476	270	4561	4195
w tym: pestycydami (T60)	10	14	159	52
lekami, prep.farmakologicznymi i subst.biolog. (T36-T50)	294	158	2405	2370
alkoholem (T51)	116	61	876	914
Ostre porażenia wiotkie u dzieci (0-14 lat)	4	2	42	23

Zachorowania zgłoszone w okresie 16-30.06.2001 r. wg województw

Województwo	Choroba wyw.przez ludzki wirus upośl. odp.: ogółem (B20-B24)	Dur brzuszny (A01.0)	Dury rzekome A.B.C. (A01.1-3)	Salmonelozy: ogółem (A02)	Czerwonka bakteryjna /szigelozą/ (A03)	Biegunki u dzieci do lat 2: ogółem (A04; A08; A09)	Teżec: ogółem (A33-A35)	Krzusiec (A37)	Szkarlatyna (A38)	Zapalenie opon mózgowych		Zapalenie mózgu	
										Ogółem (A39.0; A87; B00.3; B02.1; G00; G03)	w tym: meningokokowe (A39.0)	Ogółem (A39.8; A83-86; B00.4; B02.0; B25.8; G04.0; G04.2; G04.8-9)	w tym: wirusowe, prz. przez kleszcze (A84)
POLSKA	5	-	-	1288	1	690	1	108	362	64	2	12	2
Dolnośląskie	3	-	-	63	-	45	-	4	23	3	-	-	-
Kujawsko-Pomorskie	-	-	-	83	-	48	-	3	17	6	-	2	-
Lubelskie	-	-	-	151	-	42	-	1	19	-	-	-	-
Lubuskie	-	-	-	52	-	18	-	1	7	-	-	-	-
Łódzkie	-	-	-	89	-	32	-	21	12	3	-	-	-
Małopolskie	-	-	-	60	-	39	1	6	24	10	2	1	-
Mazowieckie	-	-	-	177	-	74	-	20	66	1	-	1	-
Opolskie	2	-	-	26	-	11	-	-	18	-	-	1	1
Podkarpackie	-	-	-	127	1	49	-	-	13	-	-	3	-
Podlaskie	-	-	-	104	-	24	-	18	9	1	-	1	1
Pomorskie	-	-	-	45	-	42	-	-	18	7	-	-	-
Śląskie	-	-	-	116	-	80	-	1	60	8	-	3	-
Świętokrzyskie	-	-	-	50	-	42	-	12	8	7	-	-	-
Warmińsko-Mazurskie	-	-	-	56	-	55	-	13	5	5	-	-	-
Wielkopolskie	-	-	-	62	-	79	-	8	52	3	-	-	-
Zachodniopomorskie	-	-	-	27	-	10	-	-	11	10	-	-	-

Województwo	Ospa wietrzna (B01)	Odra (B05)	Różyczka: ogółem (B06; P35.0)	Wirusowe zapalenie wątroby			Świnka (B26)	Włośnica (B75)	Świerzb (B86)	Grypa: ogółem (J10; J11)	Bakteryjne zatrucia pokarmowe: ogółem (A02.0; A05)	Zatrucia grzybami (T62.0)	Inne zatrucia: ogółem (T36-T60; T63-T65)
				typu A (B15)	typu B: ogółem (B16; B18.0-1)	typu C: ogółem (B17.1; B18.2)							
POLSKA	5658	13	8561	32	107	106	931	-	384	175	1613	6	476
Dolnośląskie	327	2	1288	-	23	18	35	-	16	-	68	-	31
Kujawsko-Pomorskie	446	-	1342	-	11	9	112	-	36	-	101	2	29
Lubelskie	227	-	332	-	5	12	57	-	23	-	152	-	41
Lubuskie	313	-	329	-	3	1	4	-	5	-	54	1	31
Łódzkie	257	1	481	8	5	7	48	-	38	-	89	-	137
Małopolskie	628	1	571	2	5	-	119	-	45	-	80	1	39
Mazowieckie	534	3	305	14	9	16	66	-	26	80	179	-	11
Opolskie	218	-	259	-	1	-	47	-	15	21	27	-	1
Podkarpackie	180	1	196	-	1	1	6	-	38	-	127	2	33
Podlaskie	240	-	68	-	4	1	34	-	3	-	105	-	8
Pomorskie	234	1	352	7	4	3	32	-	10	41	73	-	13
Śląskie	785	4	1145	-	11	6	203	-	64	-	185	-	34
Świętokrzyskie	169	-	170	-	8	13	40	-	15	-	63	-	39
Warmińsko-Mazurskie	202	-	138	-	-	3	9	-	17	-	56	-	12
Wielkopolskie	778	-	1168	1	14	15	109	-	13	33	70	-	11
Zachodniopomorskie	120	-	417	-	3	1	10	-	20	-	184	-	6

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

Informacja z 31 maja 2001 r.

W maju 2001 r. do Zakładu Epidemiologii PZH zgłoszono nowo wykryte zakażenie HIV 35 obywateli polskich, wśród których było m.in. 17 zakażonych w związku z używaniem narkotyków i 16 bez informacji o drodze zakażenia.

Obecność przeciwciał anti-HIV potwierdzono w Zakładzie Laboratoryjno-Doświadczalnym Instytutu Wenerologii AM w Warszawie, w Wojewódzkiej Przychodni Dermatologicznej w Katowicach, w Laboratorium Kliniki Chorób Zakaźnych AM we Wrocławiu oraz w Zakładzie Immunologii Hematologicznej i Transfuzjologicznej Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie.

Odnotowano zachorowania na AIDS dwóch kobiet (zakażonej drogą ryzykownych kontaktów heteroseksualnych i bez informacji o drodze zakażenia) oraz trzech mężczyzn (dwóch homoseksualistów i narkomana).

Chorzy byli w wieku od 24 do 41 lat. Mieli miejsce zamieszkania w województwie dolnośląskim i śląskim (po dwóch) oraz w opolskim (jeden).

We wszystkich przypadkach określono przynajmniej jedną chorobę wskazującą na AIDS w brzmieniu jak w definicji do celów nadzoru epidemiologicznego, skorygowanej w 1993 r. i podano liczbę komórek CD4 (od 12 do 109 na mikrolitr).

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 31 maja 2001 r. stwierdzono zakażenie HIV 6.994 obywateli polskich, wśród których było co najmniej 4.400 zakażonych w związku z używaniem narkotyków.

Ogółem odnotowano 997 zachorowań na AIDS; 526 chorych zmarło.

Informacja z 30 czerwca 2001 r.

W czerwcu 2001 r. do Zakładu Epidemiologii PZH zgłoszono nowo wykryte zakażenie HIV 44 obywateli polskich, wśród których było m.in. 15 zakażonych w związku z używaniem narkotyków i 25 bez informacji o drodze zakażenia.

Obecność przeciwciał anti-HIV potwierdzono w Zakładzie Laboratoryjno-Doświadczalnym Instytutu Wenerologii AM w Warszawie, w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym w Bydgoszczy, w Wojewódzkim Zespole Chorób Zakaźnych w Gdańsku, w Wojewódzkiej Przychodni Dermatologicznej w Katowicach, w pracowni wirusologicznej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie, w Specjalistycznym Dermatologicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Łodzi, w laboratorium Kliniki Chorób Zakaźnych AM we Wrocławiu oraz w Zakładzie Immunologii Hematologicznej i Transfuzjologicznej Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie.

Odnotowano zachorowania na AIDS dwóch kobiet (narkomanki i bez informacji o drodze zakażenia) oraz pięciu mężczyzn (trzech narkomanów i dwóch bez informacji o drodze zakażenia).

Chorzy byli w wieku od 23 do 47 lat. Mieli miejsce zamieszkania w województwie dolnośląskim (czworo), kujawsko-pomorskim (dwóch) i łódzkim (jeden).

We wszystkich przypadkach określono przynajmniej jedną chorobę wskazującą na AIDS w brzmieniu jak w definicji do celów nadzoru epidemiologicznego, skorygowanej w 1993 r.; u sześciorga chorych podano liczbę komórek CD4 (od 7 do 127 na mikrolitr).

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 30 czerwca 2001 r.

stwierdzono zakażenie HIV 7.038 obywateli polskich, wśród których było co najmniej 4.415 zakażonych w związku z używaniem narkotyków.

Ogółem odnotowano 1.004 zachorowania na AIDS; 528 chorych zmarło.

Wanda Szata
Zakład Epidemiologii PZH

* * *

UWAGA: Liczby zachorowań na choroby wywołane przez ludzki wirus upośledzenia odporności [HIV] podawane na str. 1-2 "Meldunków" pochodzą ze sprawozdań Mz-56 nadsyłanych przez Wojewódzkie Stacje San.-Epid. w ramach systemu zbiorczego zgłaszania zachorowań na choroby zakaźne. Natomiast dane o zachorowaniach zawarte w powyższej informacji pochodzą ze skorygowanych w Zakładzie Epidemiologii PZH zgłoszeń poszczególnych zachorowań.

Szczepienia BCG i testy tuberkulinowe w Polsce w 2000 roku

Ocenę wykonawstwa szczepień BCG i testów tuberkulinowych w Polsce w roku 2000 przeprowadzono w oparciu o informacje zawarte w biuletynie "Szczepienia ochronne w Polsce w 2000 roku". W celu zachowania porównywalności z ocenami z lat poprzednich utrzymano identyczny schemat i metodę oceny.

Szczepienia BCG

W roku 2000 nie uległ zmianie "Kalendarz szczepień" BCG. W rocznikach objętych kalendarzem - tj. u noworodków, niemowląt w 12 miesiącu życia oraz dzieci w 7, 12 i 18 roku życia, wykonano 1.131.215 szczepień. Ponadto zaszczepiono 121.581 dzieci i młodzieży do 18 roku życia, u których szczepienie wykonano z opóźnieniem. Łącznie w ramach obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży do 18 roku życia wykonano 1.252.796 szczepień BCG. Poza "Kalendarzem Szczepień" wykonano 23.610 szczepień BCG osób powyżej 18 roku życia, u których z różnych wskazań (takich np. jak ubieganie się o przyjęcie do średnich i wyższych szkół medycznych) wykonano test tuberkulinowy i jego wynik był ujemny. Dodatkowo zaszczepiono 3.341 osoby pozostające w styczności z chorymi na gruźlicę - były to głównie dzieci i młodociani. Łącznie w wykonano w Polsce 1.279.747 szczepień BCG.

W analizowanym roku zaszczepiono 361.444 noworodki, co stanowiło 95,5% ogólnej liczby noworodków żywo urodzonych w 2000 r. (dane GUS). Odsetek noworodków objętych szczepieniami utrzymał się na poziomie roku poprzedniego, kiedy to wynosił 95,8%. W żadnym województwie odsetek zaszczepionych noworodków nie był niższy niż 90,0% (tab.1).

Wykonawstwo szczepień BCG

Wykonawstwo szczepień BCG u noworodków, podobnie jak w ubiegłych latach, oceniano na podstawie obecności i wielkości (średnicy) blizny poszczepiennej mierzonej u niemowlęcia w 12 miesiącu życia. Utrzymuje się dobre wykonawstwo szczepień BCG u noworodków. Odsetek źle zaszczepionych niemowląt, tj. z brakiem blizny poszczepiennej lub z blizną o średnicy mniejszej niż 3 mm, wynosił w 2000 r. 2,6%, tj. tyle co w roku poprzednim.

Najwyższe odsetki źle zaszczepionych noworodków za-

rejestrowano, podobnie jak w roku poprzednim, w woj. woj.: lubuskim - 4,0%, dolnośląskim - 3,6%, wielkopolskim - 3,6%. Najniższe odsetki źle zaszczepionych noworodków zarejestrowano w woj. woj.: warmińsko-mazurskim - 1,2%, podlaskim - 1,3% i podkarpackim - 1,4% (tab.1).

Objęcie dzieci i młodzieży testami tuberkulinowymi

Testy tuberkulinowe wykonywane są w Polsce głównie w celu kwalifikacji do rewakynacji BCG dzieci i młodocianych w 12 i 18 roku życia. W tych grupach wiekowych w ocenianym roku wykonano 995.071 testów tuberkulinowych. Również w celu kwalifikacji do szczepień wykonano 82.994 testy u młodocianych w wieku 13-17 lat. Łącznie w celu kwalifikacji do szczepień BCG wykonano 1.078.065 testów tuberkulinowych i było to 89,5% z ogólnej liczby 1.203.962 testów tuberkulinowych wykonanych w Polsce w 2000 r. Ponadto ze wskazań diagnostycznych (najczęściej) ale też innych (przyjęcie do szkół medycznych, do pracy) wykonano 97.967 testów tuberkulinowych wśród osób w wieku 18-30 r.ż. Ze wskazań epidemicznych, tj. u osób pozostających w styczności z chorym na gruźlicę, wykonano 27.930 testów tuberkulinowych - 14.367 u osób do 18 r.ż. i 13.563 testy osób powyżej 18 r.ż.

Tabela 1. Stopień objęcia szczepieniami BCG oraz ich wykonawstwo u noworodków w Polsce w 2000 r.

Województwo	% szczepionych noworodków	% niemowląt bez blizny poszczepiennej lub z blizną < 3 mm
Polska	95,5	2,6
1. Dolnośląskie	93,0	3,6
2. Kujawsko-Pomorskie	96,2	2,2
3. Lubelskie	93,5	2,9
4. Lubuskie	95,3	4,0
5. Łódzkie	94,1	2,6
6. Małopolskie	95,5	3,0
7. Mazowieckie	97,8	2,8
8. Opolskie	96,8	2,9
9. Podkarpackie	94,2	1,4
10. Podlaskie	96,1	1,3
11. Pomorskie	96,6	1,7
12. Śląskie	95,5	2,4
13. Świętokrzyskie	93,8	1,9
14. Warmińsko-Mazurskie	93,6	1,2
15. Wielkopolskie	97,1	3,6
16. Zachodniopomorskie	96,3	3,0

Wyniki testów tuberkulinowych były zróżnicowane w zależności od wieku i sytuacji epidemiologicznej. U 57,0% dzieci w 12 r.ż. i u 22,1% młodocianych w 18 r.ż. wynik testu był ujemny. Prawie wszyscy zostali zaszczepieni. Odsetek tuberkulinoujemnych nie odbiegał od poziomu w latach ubiegłych.

Odsetek osób tuberkulinododatnich w grupie osób stykających się z chorymi był wysoki i wynosił 76,0% wśród osób młodocianych poniżej 18 r.ż. i 74,3% wśród osób powyżej 18 r.ż.

Zaopatrzenie w tuberkulinę, szczepionkę BCG i sprzęt jednorazowego użytku

Zapewniona była ciągłość zaopatrzenia w tuberkulinę, szczepionkę BCG i sprzęt jednorazowego użytku.

Bezpieczeństwo szczepień BCG

Szczepienia BCG, przy użyciu obecnie stosowanej szczepionki produkcji Wytwórni Surowic i Szczepionek w Lublinie, są szczepieniami bezpiecznymi. Niepożądane odczyny po szczepieniu (NOP) występują rzadko, goją się samoistnie. Jedną z przyczyn powstawania NOP jest nieprawidłowe, zbyt głębokie podanie szczepionki. Dla oceny skali zjawiska konieczny jest sprawnie działający ogólnokrajowy system rejestracji NOP. System taki został wprowadzony w 1994 r. Niestety w ostatnich dwóch latach uległ on zakłóceniu.

W roku 2000 zgłoszono do Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc 201 niepożądanych odczynów po szczepieniu BCG. Brak zgłoszeń NOP z 5 województw: łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego i tylko jedno zgłoszenie z woj. lubuskiego uniemożliwiają dokonanie wiarygodnej oceny zjawiska w skali ogólnokrajowej.

Wnioski

1. Szczepienia BCG w Polsce są ważnym, choć uzupełniającym elementem programu zwalczania gruźlicy w Polsce w zakresie zapobiegania gruźlicy w grupie dzieci i młodzieży.
2. Należy utrzymać pełne i ciągłe zaopatrzenie w szczepionkę BCG, tuberkulinę oraz strzykawkę i igły do szczepień i testów tuberkulinowych.
3. Zmieniający się system organizacji ochrony zdrowia, powstanie licznych niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, które podejmują się wykonawstwa szczepień, w tym również szczepień BCG, których dotychczas nie wykonywały, wymaga uporządkowania systemu. Szczepienia i próby tuberkulinowe winny być wykonywane tylko przez odpowiednio przeszkolony personel, posiadający odpowiednie uprawnienia.

* PZH GIS, Warszawa 2001.

*dr Ireneusz Szczuka
Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc*

"Meldunki" udostępnione są w Internecie na stronach
www.pzh.gov.pl www.medstat.waw.pl

Opracowuje zespół: Mirosław P. Czarkowski (kier. zesp.),
Ewa Cielebąk, Barbara Kondej, Ewa Stępień - tel.: (022) 84-97-702, (022) 54-21-210; fax (022) 84-97-484; e-mail:
epimeld@pzh.gov.pl epimeld@medstat.waw.pl
Kierownictwo naukowe: prof. dr hab. Wiesław Magdzik